

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

شبکه بهداشت و درمان مشگین شهر

بیمارستان ولیعصر (عج) مشگین شهر

بخش جراحی زنان

عنوان:

DVT لخته شدن خون در رگهای عمقی پا

(ترومبوفلیت عمقی)

تهیه کننده: سارا صفری

تنظیم: دفتر بهبود کیفیت

1396

درمان

درمان ترومبوفلیت وریدهای سطحی معمولاً شال بالا بردن پاها، استفاده از کمپرس آبگرم روی محل و درمان های دارویی برای کاهش درد و التهاب است.

استفاده از جوراب های بلند و کشی به کاهش تورم کمک میکند.

درمان ترومبوز وریدهای عمقی DVT شامل استراحت و بالا آوردن اندام مبتلا و نیز استفاده از درمان ضدانعقاد (رقیق کننده های خون) مانند هپارین تزریقی و یا وارفارین خوراکی به مدت طولانی است.

درمان با هپارین وریدی مستلزم بستری شدن بیمار می باشد درمان با هپارین به مدت 7 تا 10 روز ادامه می یابد البته در این مدت باید PTT بیمار چک شود و در حد دو برابر میزان طبیعی نگه داشته شود.

از روز سوم یا چهارم درمان با هپارینمی توان درمان خوراکی با وارفارین را شروع کرد زیرا اثر ضدانعقادی وارفارین با تاخیر بروز می کند. درمان خوراکی با قرص وارفارین حداقل باید به مدت 6 ماه تا یک سال ادامه یابد و در این مدت باید PT و INR بیمار مرتب چک شود و PT بیمار باید در حد 1/5 برابر میزان طبیعی آن باشد.

برای تسکین درد و التهاب و تورم می توان از داروهای NSAIDها استفاده نمود.

زنان باردار نباید از وارفارین استفاده کنند چرا که برای جنین آنها ضرر دارد.

عوامل موثر در ایجاد ترومبوفلیت:

- 1- بی تحرکی پس از جراحی، آسیب های اخیری که به بدن وارد شده است و یا نشستن طولانی 2- بارداری و یا زایمان 3- قرص های ضد بارداری خوراکی یا درمان با استروژن 4- سرطان 5- سگته و یا سایر بیماریهایی که سبب بی تحرکی می شوند
- 6- تاریخچه خانوادگی وجود اختلالات انعقادی
- 7- وجود کاتتر در ورید مرکزی (برای تزریق دارو یا دیالیز)

تشخیص

علاوه برعلایم و معاینه توسط پزشک ممکن است درخواست انجام آزمونی برای ارزیابی ترومبوفلیت سطحی و یا آزمون های خاص برای تشخیص ترومبوز وریدهای عمقی ضروری گردد.

این آزمون ها شامل سونوگرافی داپلر (استفاده از امواج صوتی برای مشاهده لخته خون در ورید) سی یت اسکن و یا MRI. برای مشاهده عروق خونی، آزمایش خون و یا سونوگرافی (استفاده از تزریق ماده حاجب برای مشاهده رگها) است.

پیش گیری

زمانی که به مدت طولانی نشسته اید و یا در بستر استراحت کرده اید سعی کنید روی پاها حرکت کنید.

از جوراب های کشی محکم که به عروق پا فشار وارد کرده و مانع از تجمع خون در پاها می شود استفاده کنید.

پیش از انجام هورمون درمانی با پزشک خود مشورت کنید.

DVT لخته شدن خون در رگهای عمقی پا (ترومبوفلیت عمقی)

هرگاه بدون علت دچار درد ناگهانی در ساق پا شده و اگر درد بمرور رفع نشده و بلکه کم کم ورم پا هم اضافه شد ممکن است دچار لخته شدن خون در سیاه رگهای عمقی (deepvein thrombosis) شده اید که به اختصار DVT گفته می شود. بیماری مهمی است و باید سریعاً به پزشک مراجعه شود.

شایع ترین محل لخته شدن خون، وریدهای عمقی ساق است. البته بدنبال لخته شدن خون در وریدهای ساق ممکن است در وریدهای ران و لگن هم لخته تشکیل شود لخته باعث انسداد در مسیر جریان خون می گردد.

لخته یا ترومبوز خون در وریدهای عمقی ساق موجب درد و تورم عضلات پشت ساق می شود. در لمس متوجه گرم بودن عضلات پشت ساق می شویم.

لخته می تواند در وریدهای دست، شکم و یا هر جای دیگر بدن ایجاد شود.

چگونه از خود و عزیزانمان در مقابل DVT محافظت کنیم؟

در موارد ذیل از پزشکتان در مورد خطر احتمال DVT و نحوه پیشگیری از آن سوال کنید: 1- اگر دچار ضربه شدید مانند تصادف شدید. 2- اگر به هر علتی باید استراحت و بی تحرکی طولانی داشته باشید مانند شکستگی و دررفتگی - بیماری - بعد از عمل جراحی و... 3- قبل از مصرف قرصهای پیش گیری از بارداری (حتی اگر برای یک دوره باشد) 4- بارداری: قبل از اقدام به بارداری - اگر استراحت تجویز شود - بلافاصله پس از زایمان (عادی یا سزارین) تا یک ماه بعد اگر قصد مسافرت طولانی خصوصاً سفر هوایی بیش از چهار ساعت داشته باشید.

فعال بودن به افزایش جریان خونی شما بسیار کمک می کند. ورزش هایی مثل پیاده روی، عضلات ساق پای شما را تقویت کرده و باعث افزایش جریان خون و جلوگیری از تشکیل لخته خونی می شود.

ریسک ابتلا به DVT در چه کسانی بیشتر است؟

-بیماران قلبی

-افراد مسن

-خانمهای باردار

-مصرف قرصهای پیش گیری از بارداری

-بیماران مبتلا به سرطان

-کسانی که اخیراً تحت عمل جراحی قرار گرفته اند

-کسانی که اخیراً دچار ضربه یا تصادف شده اند

-دودکش ها (افراد سیگاری)

-افراد چاق

-سابقه خانوادگی dvt در نزدیکان

-فردیکه که قبلاً سابقه dvt دارد

-بی حرکتی طولانی مدت

-مسافرت خصوصاً سفر هوایی بیش از چهار ساعت

لخته شدن خون در رگهای عمقی پا چه خطری دارد؟

خطر آنی و اورژانس در لخته وریدی احتمال حرکت لخته همراه با جریان خون به سمت قلب و پس از آن به ریه و ایجاد بیماری خطرناکی به نام آمبولی ریه است. لذا تشخیص و درمان به موقع در DVT اهمیت حیاتی دارد.

بیماریکه دچار DVT شده در صورت مشاهده علائم ذیل بایستی سریعاً

پزشک خود را در جریان بگذارد:

1- تنگی نفس که ممکن است ناگهانی و یا تدریجی عارض شود. 2- درد سینه 3- ضعف و تعریق شدید 4- خلط خونی.

این علائم احتمال آمبولی ریه را مطرح می کند.

مهم ترین راه مبارزه با این عارضه اینست که از بروز ن پیش گیری کنیم. در طولانی مدت DVT می تواند به علت اختلال مسیر عبور خون و اختلال در عملکرد وریدها باعث مجموعه ای از علائم بصورت تورم، درد و تغییر رنگ پوست به رنگ قهوه ای تیره و نهایتاً ایجاد زخم های پوستی شود. به این مجموعه علائم سندوم پس از لخته یا PTS می گویند.

تشخیص لخته خون در رگهای عمقی پا؟

رایج ترین روش تشخیصی سونوگرافی داپلر رنگی است.

درمان لخته خون در رگهای عمقی پا؟

بسته به وضعیت عمومی بیمار ممکن است درمان سرپایی بوده و یا اینکه نیاز به بستری در بیمارستان باشد. درمان شامل داروهای تزریقی و خوراکی - پوشیدن جوراب طبی و راه رفتن و پیاده روی زود هنگام (با نظر پزشک) است. موقع استراحت باید پای بیمار بالاتر از سطح بدن قرار گیرد.

در موارد پیشرفته بیماری از روشهای درمانی پیچیده تر استفاده می شود.

درمان دارویی: داروهای ضد لخته اساس درمان را تشکیل می دهد. داروهای تزریقی شامل هپارین و انوکسپارین و داروی خوراکی وارفیرین است.

دارو درمانی در DVT حداقل 3 تا 6 ماه طول می کشد و در مواردی ممکن است نیاز به مصرف دارو برای مدت طولانی تر باشد.

مهمترین عارضه جانبی این داروها خونریزی است که بیمار به محض مشاهده علائمی مانند کبودی پوست، خونریزی غیر عادی و مشابه آن بایستی هر چه سریع تر به پزشک مراجعه کند.

در مواردیکه دچار DVT شده و تحت درمان با داروهای ضد لخته

است:

1- قطع دارو فقط با نظر پزشک معالج است. 2- آزمایشات درخواست شده به موقع انجام و به اطلا پزشک برسد. 3- به محض مشاهده علائم مشکوک به خونریزی دارو را نخورده و بلافاصله به اورژانس بیمارستان مراجع کنید. 4- در صورت ایجاد سردرد شدید غیر عادی و یا اختلال هوشیاری بیمار را به اورژانس بیمارستان انتقال دهید.

جوراب طبی: جوراب طبی که بر اساس اندازه گیری و سایز پای بیمار تجویز تجویز می شود از مهم ترین ارکان درمان است و توصیه می شود به مدت دو سال پوشیده شود.